ՅՕԲԵԼԵԱՆՆԵՐ

Վերջին ամիսները պատճառ եղան հայութեան համար մի քանի հայ գործիչների յօբելեաններով։ Համակրողները կատարեցին «Աղբիւր» մանկական ամսագրի 25 ամեայ գոյութեան յօբելեանը արքունի թատրոնում։ Յիրաւի գնահատութեան արժանի է այդ մարմնացեալ եռանդի գործունէութիւնը հրատարակչական ասպարէզում և թերթիս խմբագրութիւնը իւր ժամանակին շնորհաւորեց յօբելեարին։—Բագուի հայ հասարակութիւնը տօնեց Բագուի հայ թատրոնի յիսնամեակը։ Իսկ այս օրերս նոյն Բագուն հանդիսաւոր կերպով տօնեց հայ նշանաւոր դերասանուհի տ. Սիրանոյշի 35 ամեայ բեմական բեղմնաւոր գործունէութիւնը։ Ժամանակակից և ականատես լինելով ութսունական թուականների հայ թատրոնի զարգացման և այն հիացմունքին ու յափշտակութեան, որով Թիֆլիսի հայ հասարակութիւնն ընդունեց Կ. Պոլսի հայ բեմի երկու սիւներ օր. օր. Աստղիկին և Սիրանոյշին, որ մի նոր յեղաշրջում առաջ բերեց ռուսահայ թատրոնի կեանքի մէջ, մենք վկայ եղանք, որ այդ երկու օրիորդները, տ. Հրաչեայի և Ադամեանի հետ միասին հիմք դրեցին ռուսահայ նոր թատրոնին և ստեղծեցին մի ամբողջ բեմական սերունդ։ Մեր շնորհաւորութիւնները մատուցանելով շնորհալի տիկնոջ՝ մաղթում ենք նորան առաւել գեղեցիկ ապագայ։

ԼՈՒՐԵՐ

Մենք խոստացել էինք «Լումայի» ներկայ համարում տալ մեր աշխատակից հանգ. Մուրացանի մասին մի տեսութիւն և նորա վերջին պատկերը։ «Հանդէս ամսօրեայի» մէջ կարդում ենք Հ. Հ. Հ.-ի մի յօդուած նորա մասին, որը կարող է ծառայել իբր անաչառ քննադատութիւն տաղանդաւոր վիպասանի մասին, ուստի և արտատպում ենք ներկայ համարում փոքրիկ յապաւումներով, տալով նաև նորա լուսատիպ պատկերը։

— Ամեն. Օրմանեան սրբազանը անցեալ դեկտ. 16-ին մի նոր ընդարձակ գիր է ուղղել վեհ. Իզմիրլեանին, իբրև Կ. Պոլսի Պատրիարքի, յայտնելով, որ ինքը պարբերաբար ազգային Ժողովին է ուղարկել իւր 12 տարուայ բոլոր հաշիւները, գործերը, չէկերն ու դրամները և յայտնել է թէ «Պատրիարքարանի բոլոր գործերը վարչական Ժողովներու խորհրդակցութեամբ և որոշմամբ,

համեստաշխութեամբ և գործակցութեամբ կատարուեցան և... Ձեզ կը թողում խմաստասիրել և եզրակացնել, թէ ինչ բանէ առաջ եկած կրնայ ըլլալ, ձեռքի տակ եղող հաշիւները քննել չուզել, օրինաւոր համարատուութիւն մը ունենալ չուզել, ակնյայտնի և նիւթական եղելութիւն մը ճանչնալ չուզել և մտացածին կարծիքներու իբր ամբաստանութեանց կարևորութիւն տալ ուզել» (Բիւզանդիոն թ. 3721). և խնդրում է պէտք եղածը կարգադրել։

Կ. Պոլսի լրագիրներում կարդում ենք, որ Աշնթապում դիտաւորութիւն կայ Կիլիկեան բարձրագոյն դպրոց բանալ, որի համար բաւականին խոշոր դրամագլուխ են կազմել. Կիլիկեցի ծանօթ դրագէտ Արմաշական Ներսէս վ. Դանիէլեանի յորդորանքով այդ գումարից 4000 օսմ. ոսկի (մօտ 40,000 ռուբլի) յանձնել են Պօղոս Նուբար փաշային շահեցնելու և հետզհետէ աւելի խոշոր դրամագլուխ կազմելու այդ նպատակով։

Պետական Դումայում վերջերս մտցրած է Կովկասի մասին հարցապնդում, որ շատ ամղակից նիստեր առաջ բերեց այնտեղ և ուր Կովկասի փոխարքայ կոմս Վորոնցով-Դաշկովի կողմից ուղարկած է բացատրութիւններ տալու բարձն Նոլդէն, որ վերջերս կարճ ժամանակով եկել էր Թիֆլիս իրերի դրութեան հետ մօտիկ ծանօթանալու համար։ Որովհետև հարցը դեռ անորոշ վիճակի մէջ է, հետևանքի մասին իբր ժամանակին մենք կատանք մանրամասն տեղեկութիւն։

Հայ գրականութիւնը այս օրերս հարստացաւ մի նոր հրատարակութեամբ. առանձին մեծ հաստորով լոյս տեսաւ հին և յայտնի կրիտիկոս Գար. Մնդիբարեանի մատենախօսական գրուածների ժողովածուն, որ ցրուած էին Մշակում, Արձագանքում և Լումայում. եւ ինչպէս լսում ենք, այս օրերս մամուլին կյանձնուի նոյն հեղինակի մատենախօսական գրուածների երկրորդ հատորը։

«Հայրենիք» լրագիրը, որի երկրորդ տարուայ առաջին համարը լոյս տեսաւ յունուարի 1-ին և որը պիտի հրատարակուէր 1909 թուին իբրև յաւելուած «Լումայի», խմբագրութիւնից անկախ պատճառներով միառժամանակ դադարում է մինչև բարեյաջող հանգամանքները։

Վերջերս Թիֆլիսում ձերբակալուեցան մի խումբ հայ գրական գործիչներ և ինտէլիգէնցիայի անդամներ։

Բեթլիսի հայերը մի համախօսական հեռագրով յայտնել են Պոլիս, որ այնտեղ բանտարկուած են մի քանի դաշնակցականներ։ Ներքին գործոց նախարարն այդ մասին հեռագրով բացատրութիւններ է ուղել Բիթլիսի կուսակալութիւնից։

«Միտք» լրագրի երկու համար լոյս տեսնելուց յետոյ՝

նորա խմբագիր պ. Արշակ Եղիգարը հիանդանալով ստիպուած եղաւ առժամանակ դադարեցնել թերթը։

Լոյս է տեսել «Գիւղատնտես» անունով մի նոր շաբաթաթերթ, որի հրատարակութեան որոշ չափով դրական նպաստներ են տուել Կովկասեան գիւղատնտեսական ընկերութիւնը և մի քանի հայ հասատատութիւններ։

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԻՒՆԻՑ.—«Լումայի» ներկայ համարում մենք տպում ենք այն լրագիրների յայտարարութիւնները միայն, որոնք տպել են «Լումայի» յայտարարութիւնը։

«Բաղմավէպ»-ի խմբագրութեան.—Մենք մի անգամ էլ խնդրում ենք Ձեզ ուղարկել խմբագրութեանս հանդ. Մուրացանի ընդարձակ յօդուածը, որ ինքը հեղինակը մեր միջոցով պահանջել էր Ձեզանից, բայց որ մինչև այժմ չհաճեցաք հասցնել մեզ և ոչ իսկ պատասխանել։

ՆԱՄԱԿ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ

Անձեռնհաս գտնուելով առանձին առանձին պատասխանել ամսոյս 27-ին՝ անուանակոչութեանս տարեդարձի առիթով, հեռագրով և նամակով ինձ շնորհաւորութիւն և բարեմաղթութիւն ուղղող գերապատիւ սրբազան եպիսկոպոսներին, բարեշնորհ վարդապետներին, բարեկրօն քահանաներին և յարգելի քաղաքացիներին՝ խնդրում եմ Ձեր բարեհաճ թոյլտուութիւնը» «Լումայ»-ի միջոցով յայտնել նրանց ամէնքին սրտագին գոհունակութիւնս, մաղթելով յԱստուծոյ բոլորի համար յաջողութիւն, անտրտում ուրախութիւն, կատարեալ առողջութիւն, երկնաւոր և երկրաւոր ամենակերպ մխիթարութիւն։

29 Յունուարի 1909 ամի
ուրբ. Էջմիածին.

ՍՈՒՔԻԱՍ ԱՐՔԵՊՍ. ՊԱՐՉԵԱՆՑ

ԽՄԲԱԳՐՈՒԹԵԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆՆԵՐ

Ալէքս.—Ատրպետին. Ձեր նոր յօդուածի մասին Ձեզ նամակ կգրենք։

Սալիան. բժ. Մ. Արամեանցին. Շնորհակալութիւն Ձեր համակրական նամակի համար։ Ձեր առաջարկութեան նամակով կպատասխանենք։ Գրքերը ստացել ենք։

Էջմիածին.—Յար. Պետրոսեան. Բանաստեղծութիւնները ստացել ենք. շնորհակալ ենք Ձեր բարեմաղթութիւնների համար։

Վաղարշապատ. Մ. Բ. Շարունակեցէք։ Շնորհակալութիւն։

—Մոլլին. Ի՞նչ էք լռել։

Ն. Նախիջեան. Ե. Շահազիզին. Ձեր յօդուածի շարունակութիւնը կտպուի հետևեալ համարում։